

Dünden Bugüne

From Yesterday to Today

H. Hale Cesur Kasımlı*

Öz

Türkiye’de kütüphanecilik eğitiminin öncü öğretim üyelerinden Hocam Prof. Dr. Berin U. Yurdadoğ’un vefatı nedeniyle kaleme aldığım anı yazısıdır.

Anahtar Sözcükler: *Prof. Dr. Berin U. Yurdadoğ; Türk kütüphaneciliğine kanat gerenler; Türk kütüphaneciliği.*

Abstract

This is the memoir that I wrote because of death of my dear professor Prof. Dr. Berin U. Yurdadoğ who is one of the leading lecturers of librarianship education in Turkey.

Keywords: *Prof. Dr. Berin U. Yurdadoğ; pioneers of Turkish librarianship; Turkish librarianship.*

Eşsiz dev bir kadın vardı karşımda... Hepimizin saydığı, sevdiği, feyzaldığı özel bir Hoca... Hepimizin kalbinde taht kurmuştu, o kısacık zamanda, farklı özellikleri sayesinde. O nedenle herkes saygıda kusur etmemek için uğraşırdı.

Mevsimlerden bahar, havada uçuşan bahar rüzgârı, başımızda uçuşan kavak yellere karışmış, belki okul çıkışı belki ders arasında Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinin giriş bahçesinin kaldırımlarına dizilmişiz. Gençlik neşesi içinde vakit öldürüyoruz, zaman geçiriyoruz. Okulun kapısında Prof. Dr. Berin U. Yurdadoğ görüldü, merdivenleri indi ve demir parmaklıkların çevirdiği ana çıkış kapısına doğru yürüyor. Yayılmış bizler, hocamızı görünce hemen toparlandık. Ben hariç bütün arkadaşlar sigara içerdi; o anda da pek çoğu sigara içiyordu. Bir anda ellerimde birkaç tane sigara buldum. Ama ben sigara içmiyorum, hiç içmemişim ve hevesim de yok. Kokusuna tahammül edemem. Ellerimin ucuyla sigaraları tutmaya çalışırken kollarımı açmışım, dumanlar yakınımaya gelmesin diye, kokusundan kaçmaya çalışıyorum. Arkadaşlarım da önümde etten bir duvar oluşturmuşlar ayakta, ben hâlâ yerde oturmakta, görünmemek için hem kayıp bir nokta olmaya hem de o sevmediğim kokudan kurtulmaya çalışıyorum. Çocuk aklı işte!

O anda bir ses duydum. Kollarımla boğuşuyorum en uzak noktaya uzansınlar diye, parmaklarımın ucuyla tutmaya çalışıyorum yanan sigaraları; hatırladığım en az üç sigara, sanki kokuyu engelleyecekmişim gibi gözlerimi kısmışım, burnumu tıkarcasına. Yukarıdan

* Ankara Üniversitesi DTCF Kütüphanecilik Bölümü 1984 Lisans, 1986 Yüksek Lisans Mezunlu.

E-posta: hale.kasimli@gmail.com

Ankara University Library Science Department 1984 Bachelor’s Degree and 1986 Master’s Degree, Turkey..

Geliş Tarihi - Received: 1.5.2020

Kabul Tarihi - Accepted: 26.5.2020

bana seslenen ses şöyle diyordu: “Yavrucuğum yazık değil mi sizin o küçücük, mini minnacık ciğerlerinize? Ne kadar naifsin, senin ciğerlerin küçüktür, zehirliyorsun.”

Başımı kaldırıp gözlerimi araladığımda karşımda nasihat eden Berin hocamız duruyordu. Sözcükler beynime ulaşırken yüreğim çığlık çığığa: “Zaten ben şu dumandan nefret ediyorum hocam, ne olur kurtarın beni.” diye haykırıyordu, sessizliğimin içinde. Gülsem mi ağlasam mı? Ama bir şey diyemedim elbette. “Ben içmiyorum, bunlar arkadaşlarımdan sigaraları.” nasıl dersin ki?

Zaten duruşum herhalde her şeyi söylemiştir. Hocamız çok zeki bir insandı. Mutlaka çözmüştü durumu aslında ve hepimize nasihat etmişti özünde. O gün benim için bir milatmış.

Neden mi?

O sözler kulağıma küpe oldu ve o minnacık ciğerlerimi temiz tutmak için hiç sigaraya heveslenmedim. Herkes sigara içerken bir nefes de ben çekip bir deneyeyim demedim. Ne zaman sigara görsem, beynimin derinliklerinden “Ah o küçücük ciğerlerinize yazık değil mi?” diyen bir ses yankılandı içimde. O özel an, aslında benim yazgımın odak noktası olacakmış kaderin garip bir cilvesiyle. Çünkü o zamanlar astım gerçeği ile henüz tanışmamıştım. Ciğerlerim tertemiz ve sapasağlamdı. Ta ki daha sonraki yıllarda yaşadığım ülkenin hava koşullarının yarattığı astım gerçeği ile tanışana kadar... Bir de üzerine, gittiğim hekim yanlış bir ilaçla tedavi uygulamıştı... Astımı en ağır boyutlarında yaşadım yıllarca. Nitekim o en ağır semptomları atlatmayı ciğerlerimin tertemiz kalmış olmasına borçluydum. Astımla buluşmam 20’li yaşlarımdaydı. Hocamızın verdiği nasihat ise 19-20 yaşlarıma rastlar. Öncesinde kokusunu hiç sevmediğim için içmemiştim. Sonrasında ise hep “Minicik ciğerlerin temiz kalması” sözünün etkisi altında asla kaybolmadı o ses. Etrafımda sigara gördükçe hep o ses yankılandı kulağımda yıllar boyu. Sigaradan uzak kalarak minicik ciğerlerimi korumak suretiyle, yarınlarım için de bir ön hazırlık yapmışım bilmeden. Sevgili, kıymetli Berin Hocamın nefesiyle gelen öngörüsü sayesinde bir anlamda.

“Ölüm, yaşama aittir, aynı doğum gibi. Yürüyüş, ayağın hem havaya kalkışında, hem de yere basışında değil mi?” der Tagore dizelerinde. Nefessizliğin, ölümün kıyısına getirdiği bir noktada en büyük şansım olarak belki de hocamın bana gelen adımlarının izi vardı. Hocamız çocuklarını çok sevdi. Yıllar sonra bu sevgiyi çok derinde yaşayarak öğrendim. Vedasında onunla ilgili okuduğum her sözcükten O’nun, insanların, yani çocuklarının yüreğine dokunulmuşluğunun izleri yansiyordu. Bazı insanlar ölümsüzleşir. Ölümsüzlüğü baki kılan, yaşarken ürettiklerinizdir. Hayat yürüyüşünde, adımları çocukları için sevgi ekmiş ve fidanlarından başaklar elde etmiş bir insan nasıl ölümlü olabilir ki?

Daima sevgi, minnet ve saygıyla hatırlayacağım eşsiz bir insanı Rabindranath Tagore’un şu dizeleriyle selamlıyorum: “Doğmuş bir çocuktur insan, onun gücü, büyümenin gücüdür. Dünyanın sahiline dalgalarını çarpıyor kalbim, üstüne de gözyaşlarıyla imzasını atıyor “Seni seviyorum” sözcükleriyle...”